

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1719. usque ad annum 1720

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1782

VD18 13322648

§. 60. P. Paschalis Quesnelli fatum & opera.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67659)

tritione, necnon sex tomis in folio Theologiae dogmaticam unacum Appendice Dissertationum. IX. Franciscus Baertius Jesuita edidit vitas SS. Adalgisi, Nicasii, Statuzi &c.

Sæc. XVIII.
A. C. 1719.

§. LX.

P. Paschafii Quesneli fatum, & opera.

Quantas sibi calamitates, quam acerbas Pontificum, Præsulum, Regum, & recte sentientium indignationes, pericula atque exilia P. Paschasius Quesnellus Berulliani Oratorii Sacerdos accersierit, sparsim in hujus Historiæ serie relatum est. Tandem vero præclarus hic ferreæ suæ contumaciæ Martyr post elusas & calumniis proscissas excommunicationes, quas ob suos errores aliaque plura delictorum capita incurrisse iterato denuntiatus erat, de hujus mundi scena decessit; ineunte enim Mense Novembri insolita virium imbecillitate laborare cæperat, simulque feбри correptus, cum summa senectute confectus esset, hunc morbum sat periculosum, postremumque fore conjectabat, quocirca die vigesima octava Novembris Sacris Ecclesiæ mysteriis muniri petiit, quibus etiam receptis duos Proto - notarios

Collect. t. 2.
Inst. Th.
pag. 91.

Apo-

Sæc. XVIII. Apostolicos testesque adesse iussit, co-
A. C. 1719. ram quibus fidei suæ professionem seu
 declarationem proprio chirographo si-
 gnatam confecit, atque in tabulas pu-
 blicas manu Notarii referri præcepit,
 uti Hollandi perscripsere, suisque No-
 vellis publicis inseruerunt. Erat il-
 lius tenor sequens:

„Ego infra scriptus Paschasius Ques-
 nellus Parisiensis Presbyter Orator
 Franciæ, ex gravi infirmitate decum-
 bens, & brevi forsan rationem reddi-
 turus supremo Judici, de omnibus
 vitæ meæ actionibus, declaro pro-
 sequitur. „

I. „Credo omnes veritates, quas
 Jesus Christus docuit Ecclesiam
 suam, in cuius sinu emori volo,
 cum qua condemno omnes errores,
 quoscunque ipsa condemnat & qua
 condemnabit. „

II. Sum-

(*) Vix credi potest, quod Quesnellus
 que ad mortem refractarius & Ecclesiæ Christi
 oblectatus nomine Ecclesiæ intellexerit Ec-
 clesiam Romano - Catholicam; hæc enim
 Christo edocta per Constitutionem Unigeni-
 tus damnavit ut erroneas illas opiniones
 quas ipse veritates esse dixit, & quibus in-
 mortuus est.

II. „Summum Pontificem agnosco Sæc. XVIII.
 „pro primario Christi Vicario (*), & Se- A. C. 1719.
 „dem Apostolicam pro centro uni-
 „tatis. „

III. „Declaro quod nunquam in-
 „tenderim, quidquam dicere, scribere,
 „sentire, contra id quod credit, & do-
 „cet sancta Ecclesia Catholica, aut
 „con-

(*) Ipse autem in Pontifice duntaxat agno-
 vit prærogativam præcedentiæ & honoris.
 de cetero inter ipsum & Episcopos plenam po-
 testatis æqualitatem statuit, in Dialogis suis
 Anni 1709. pag. 331. afferens: *Inter Episcopos*
est velut natus major inter fratres & pag. 68.
Pontifex Romanus & ceteri in Diocesibus suis
Episcopi æqualem habent judicandi de dogma-
tibus potestatem.

Quomodo Pontifex, si æqualis est, erit
 centrum unitatis, ad quod ceteri omnes in-
 feriores collimare tenentur? quomodo Se-
 dem Apostolicam pro centro unitatis agno-
 scere potuit, dum usque ad ultimum vitæ
 halitum in puncto credendorum ab ea discrepat,
 & centum & unam propositiones pro veri-
 tatibus Catholicis habet, quas Sedes Aposto-
 lica tanquam malignas & damnatas rejicit.

Sæc. XVIII. „contra respectum ejus decisionibus
 A.C. 1719. „debitum ab obsequenti filio (*).”

IV. „Quod in libro meo *Reflexio-
 num moralium in Novum Testamentum*,
 „cum illum componerem, nunquam
 „cogitaverim quidpiam scribere, quod
 „adversaretur sensui Ecclesiæ, nec quod
 „affine esset perniciosis erroribus, &
 „malignis intentionibus, quæ Romæ
 „& in Francia mihi imputantur, &
 „quæ ex animo detestor; sed quod
 „unice intenderim, per fidelium in-
 „structionem quantumcunque tenæ
 „servitium Ecclesiæ præstare (**).”

V. Quod

(*) Ægre capi potest, quod ille, qui in
 variis libris doctrinam iis, quæ ab omnibus
 Ecclesia credi & doceri jubet, recta oppo-
 sitam credit & docet, *nequaquam intendat ju-
 bere dicere & sentire contra id, quod creditur
 & docet Ecclesia*, nisi nomine Ecclesiæ intel-
 ligat Ecclesiam Jansenianam.

(**) Id credi posset. si Quesnellus, ubi
 libri sui doctrinas Ecclesiæ judicio proferen-
 tas vidit, sese subiecisset, erroresque, quos
 veritates esse citra ulpam existimaverat, de-
 testatus fuisset, non autem, ubi postea præ-
 cipue in sua expostulatione & expositione
 necnon in suis Dialogis contra Ecclesiæ cen-
 suram effræni maledicentia invecus etiam
 nūm moriturus errores suos defendit.

Sæc XVIII.
A. C. 1719.

V. „Quod adhuc credam, nihil me
„docuisse in libro illo *Reflexionum mo-*
„*ralium*, nec in aliis lucubrationibus
„meis, quod non maxime conforme sit
„fidei Ecclesiæ, si quid vero præter
„intentionem excidisset, quod ab ea
„fide discreparet, quod id ex animo
„retractem & detester, & jam nunc
„me submittam in omnibus, quæ de
„me meisque scriptis Ecclesia deci-
„det (*).

VI. „Quod renovem querimonias
„meas & protestationes a me factas
„contra justitiam manifestam eorum,
„qui me condemnarunt, antequam
„me audirent, & legerent, quæ pro
„defensione mea scripsi (**).

VII. Quod

(*) Quomodo Quesnellus post suum librum
ab Ecclesia damnatum, ignorare vel dubitare
poterat, an non sibi quid a fide discrepans
exciderit, & si quid excidit, cur illud ad
exemplum Fenelonii Cameracensis Archie-
piscopi ex animo non retractavit.

(*) Lectæ atque examinatæ fuerunt om-
nes explicationes atque Apologiæ, quas
Quesnellus in libri sui defensionem edidit,
sed in illis nil nisi pertinax damnatorum er-
rorum defensio, nulla retractatio, nullaque
submitio deprehensa est.

Sæc. XVIII.

A. C. 1719.

VII. Quod persistam in Appellatio-
 „ne ad Concilium futurum generale in-
 „terposita de Constitutione, quæ in-
 „cipit *Unigenitus Dei filius* &c. & de
 „gravaminibus, de quibus iudicium
 „Ecclesiæ impetravi (*).

VIII. „Denique quod deteste-
 „quemcunque spiritum schismatis
 „Divisionis, & quod velim mori in
 „communione & unitate Ecclesiæ
 „Catholicæ & Apostolicæ Romanæ
 „&c. (**).

Denu-

(*) Perstitit non alio fine, nisi ut eam
 Ecclesiæ perpetuo rebellem esse, ac in re-
 bellione e corpore egredi constaret: Episcopus
 modi vero appellatio jam anno 1459. a Pio II.
 tanquam execrabilis & pristinis temporibus
 auditus abusus sub anathematis poena damna-
 tus est.

(**) Jocari videtur Quesnellus, dum
 ex parte se spiritum schismatis ac divisionis de-
 testari profitetur, ex altera vero summo Pon-
 tifici ejusque decretis obtemperare recusat,
 & a communione & unitate Catholice,
 Apostolicæ, Romanæ Ecclesiæ definitur.
 libri sui propositiones esse damnabiles per
 suam pervicaciam constanter recedit, dam-
 natosque suos errores pro veritatibus, quas
 Christus Ecclesiam docuit, moribundus veni-
 tare non erubescit.

Demum refractarius hic Senecio Sæc. XVIII.
 quarta post factam hanc declarationem A. C. 1719.
 die scilicet secunda Decembris Amstel-
 lodami periit, annos natus octoginta
 quinque Menses quatuor, & dies octo-
 decim.

Inter cetera Quesnelli opera veluti
 omnium malorum turbarumque sca-
 turigo erat: *Novum ejus Testamentum*
cum reflexionibus moralibus, seu alio ti-
 tulo: *Synopsis Evangelicæ doctrinæ mo-
 ralis*, Hic liber primum Anno 1671. post-
 ea Anno 1687. prolixior, additis etiam
 in reliquos N. T. libros observationibus,
 & demum Anno 1693. & 1695. pluri-
 mum amplificatus prodiit, & gemina-
 tis editionibus Quesnellus suos errores
 geminavit; nam in editione Anno 1671.
 duntaxat quinque reperiuntur ex dam-
 natis Cl. Propositionibus, scilicet XII.
 XIII. XXX. LXII. & LXV. in sequen-
 tibus vero omnes & singulas invenire
 est. Eapropter fraudulentè jactitant
 approbationem Felicis Viillard Cata-
 launensis, & Bossueti Meldensis Epi-
 scopi, nam prior duntaxat editionem
 Anno 1671. & posterior nonnisi quas-
 dam ex hoc Testamento melioris ac sa-
 nioris notæ propositiones excerptas,
 quas ei, omissis dolose ceteris, dun-
 taxat fuerunt submissæ, approbavit, ea
 tamen conditione, ut priusquam totus
Hist. Eccles. Tom. LXX. Ee liber

Sæc. XVIII. liber ederetur, correctis 120. Propo-
 tionibus aliæ duriores, quæ superessent
 benignum in sensum exponerentur, potius
 quam vero absque his correctionibus.
 Anno 1699. novam editionem adornare
 compererat, destitit ab incæpto labore
 & monitum, quod initio libri præmi-
 tendum decreverat, luci committere
 renuit: De hoc autem Jansenistæ ve-
 hementer querebantur, & quidem Vil-
 lartus in suis literis Quesnellum mo-
 nuit, Perronium (sic Bossuetum voca-
 bant) quatuor Fratibus (scilicet quatuor
 N. T. Tomis) *aversari*, Covetus vero
 eidem exprobat, quod aliis multis
 cuidam Archiepiscopo *fassus sit*, puris
 apertos Jansenii errores hoc libro con-
 neri. Hinc Bossueti approbationem
 Quesnelistæ eo vivo non protulere in
 medium, sed primum pluribus post
 ejus mortem annis ipsam monitum, cuius
 exemplar nacti sunt, sub infido
Reflexionum moralium nomine
 edi curarunt.

27. Martii
 1699.
 30 Jan.
 1700.
 Vid. Causs.
 Quesnell.
 pag. 324.

Præter hoc opus Quesnellus Anno
 1673. edidit Opera S. Leonis Papæ cum
 Dissertationibus, quæ 22. Junii
 1676. Romæ fuerunt proscriptæ. Scrip-
 psit insuper motivum juris, monita
 circa ad Hollandiæ Catholicos, abul-
 & nullitates decreti die 4. Octobr. 1757.
 contra Archiepiscopum Sebastenum
 dat

CLEM
 dati,
 ciliu
 nem
 post
 plica
 episto
 alia,
 falso
 Scri
 Ex
 comp
 my,
 faris
 tri C
 Ang
 fun
 tas,
 vici
 cete
 scrip
 tenta
 tione
 pote
 rebu
 conf
 tra
 tatio

dati, geminam appellationem ad Con-
cilium, Jesum pœnitentem, elevatio-
nem ad passionem Christi Domini, ex-
postulationem & protestationem, ex-
plicationem apologeticam suæ doctrinæ,
epistolas ad plures Episcopos, & plura
alia, quorum tamen nonnulla eidem
falso adscribuntur.

Sæc. XVIII.
A. C. 1719.

§. LXI.

*Scriptorum A catholicorum opera &
decessus.*

Ex Scriptoribus A catholicis nomen
aliquale suis lucubrationibus sibi
compararunt sequentes. I. Isacc La-
my, qui scripsit Historiam Augusti Cæ-
saris, censuram in Commentarium Pe-
tri Olivæ in Apocalypsin, Historiam
Angliæ, Scotiæ & Hiberniæ, respon-
sum ad monita ad profugos Hugonot-
tas, & Historiam Franciæ sub Ludo-
vici XIV. Regno. II. Joannes La Pla-
cette Calvinista Catholicis infensissimus,
scripsit tractatum de superbia, novum
tentamen doctrinæ morum, observa-
tiones Historico - Ecclesiasticas, de
potestate Pontificis in definiendis fidei
rebus, mortem Justorum, tractatum de
conscientia, & de restitutione, varios
tractatus de rebus conscientiæ, Disser-
tationem de insanabili Romanæ Eccle-
siæ

Niceron t. I.
pag. 289.